

HALINA REIJN
ZIJ WERD
GEBELD
DOOR
TOM CRUISE

‘Als je gebeld wordt door Tom Cruise, dan spring je een gat in de lucht.’ Het overkwam de Nederlandse actrice Halina Reijn. Voor ze het wist, had ze een rol vast in *Valkyrie*. Een ervaring die ons dan weer de kans geeft om haar uit te vragen over de achterkant van Hollywood, het kussen van collega’s en de nabijheid van Tom Cruise. Door Ilse Degryse, foto’s Jan Versweyveld

T

Theaterliefhebbers kennen haar al langer van de mooie, krachtige rollen die ze speelde bij Toneelgroep Amsterdam. Straks is de Nederlandse actrice Halina Reijn (33) ook bij het grote publiek bekend, nu ze aan de zijde van Tom Cruise schittert in *Valkyrie*. In die blockbuster speelt Reijn de secretaresse van Claus von Stauffenberg (de rol van Tom Cruise), die in de Tweede Wereldoorlog een mislukte aanslag pleegde op Adolf Hitler.

De vraag die iedereen zich stelt: hoe was het om met Tom Cruise te werken?

‘Ontzettend leuk. Over Tom Cruise doen veel vooroordelen de ronde, maar die waren wat mij betreft na een uur weg. Ik kwam aan op de set, ik werd aan hem voorgesteld en hij nam daar echt de tijd voor. Ik had zo’n klein rolletje dat hij eigenlijk helemaal niet met mij hoefde te praten, maar hij was meteen heel persoonlijk en warm. En of het nu nep was of niet, op mij kwam hij heel echt over. Door hem voelde ik me op mijn gemak. Het werd allemaal meteen minder eng om tussen grote sterren als Kenneth Branagh, Bill Nighy en Terence Stamp te staan.’

‘In het begin dacht ik echt: wat doe

ik hier? Ik had het gevoel dat ik me heel erg moest bewijzen, dat ik weer opnieuw moest beginnen. Die stress viel gelukkig snel weg dankzij Tom Cruise. Ik merkte ook dat hij Carice (*Van Houten, de Nederlandse actrice die de vrouw van Cruise speelt, red.*) en mij heel leuk vond. Nederlanders zijn heel direct en ad rem en dat vond hij wel grappig. Iedereen buigt voor hem, maar wij deden gewoon.’

Hoe kwam Cruise bij jullie terecht?

‘Hij kent Carice en mij van de film *Zwartboek* van Paul Verhoeven, waar we allebei hebben in meegespeeld. Als voorbereiding op *Valkyrie* hadden Tom Cruise en regisseur Bryan Singer films over de Tweede Wereldoorlog gescreend in de thuisbioscoop van Cruise. *Zwartboek* vonden ze een inspirerende film. ‘Die twee meisjes nemen we gewoon’, hadden ze tegen elkaar gezegd. Er zitten maar twee vrouwenrollen in *Valkyrie*, dus dat was meteen rond.’

Jullie hoefden geen auditie te doen?

‘Nee. Carice en ik spelen maar heel kleine rollen, maar we vonden het wel ontzettend leuk om te doen. In Amerika hebben ze heel veel geld, dus krijg je veel tijd om scènes in te bekijken. Je kunt nog improviseren en ter plekke dingen bedenken. De scenarioschrijvers zijn ook voortdurend op de set aanwezig.’

‘Mijn rol was oorspronkelijk nog veel kleiner, echt bijna niks, maar tijdens het draaien werd hij nog uitgebreid omdat het heel goed klikte tussen mij en Tom Cruise. Dat is ondenkbaar in een Nederlandse of Vlaamse productie. Die luxe vond ik heerlijk.’

En dan ben je opeens een ster in een Hollywoodfilm. Geniet u van de aandacht, de feestjes en de premières?

‘Ik was met andere films, onder meer *Zwartboek*, ook al naar festivals geweest, dus ik kende het sterrengevoel al langer. De eerste keer dat je op een première komt en twintig fotografen roepen je naam, dan is dat echt heel leuk. Maar de lol is er snel af. Je kunt niet weigeren, want het staat in je contract. Na twee minuten gaan je wangen heel erg trillen omdat je de hele tijd moet glimlachen. Je weet niet goed hoe je moet kijken en er lopen allemaal mensen achter je aan die je jurk goed leggen. Die jurk heb je geleend van een ontwerper en dus moet ze precies zoals hij het wil op de foto. Die achterkant van de glamour zie je niet op tv.’

Wat is die achterkant?

‘Bijvoorbeeld: om de zoveel minuten worden awardshows onderbroken door reclame. Dan rennen alle sterren naar de bar en gaan stand-

ins met ongeveer dezelfde jurken aan op hun plaats zitten, zodat hun achterkant gefilmd kan worden voor totaalshots. Het is allemaal nep. Dan zie je Renée Zellweger heel hysterisch in een hoekje staan, met de make-upvrouw erbij om haar make-up bij te werken. Op zulke momenten merk je dat het gewone mensen zijn, wat prettig is. Als kind droom je van die sprookjeswereld, maar ik ben toch te veel een boerin om daar echt van te kunnen genieten.’

Ik las dat u wel erg van mooie kleren houdt.

‘Klopt. Dat komt doordat ik erg hippieachtig en macrobiotisch ben opgevoed, heel alternatief. Omdat ik altijd in mijn moeders rare creaties moest rondlopen, ben ik als een ekster die alles wil hebben wat blinkt. Maar dan vooral om het te hebben, eerder dan dat ik er ook echt van geniet. Ik loop de helft van de tijd als een soort zwerver rond. Dan heb ik wel heel dure kleren aan, maar er zitten altijd vlekken op.’

‘Ik ben heel vrij opgevoed, er was geen structuur. Ik kon als kind zelf aangeven wanneer ik wou eten of slapen. Mijn beide ouders waren kunstenaars, we woonden in een dorpje bij Groningen. Ik heb alleen goeie herinneringen aan mijn jeugd, maar door die vrije opvoeding vind ik het nu moeilijk om structuur in mijn leven te brengen. Dat je dingen moet doen, dat je rekeningen moet betalen, dat je een plicht hebt, dat heb ik thuis niet zo meegekregen.’

‘Ik dacht altijd dat mijn ouders geld kregen in de supermarkt. Ik had helemaal niet door dat ze moesten betalen. Dat hele systeem van werken voor je geld vind ik nog steeds een heel raar iets. Ik wil gewoon dingen doen die ik leuk vind. Een concept als carrière maken begrijp ik nog steeds niet helemaal. Maar ik ben nu 33, ik heb een huis gekocht en verantwoordelijkheden genomen. Het gaat wel beter.’

U hebt nog geen kinderen?

‘Nee, en ik heb ook geen vriend. Dat is voor mij allemaal zo’n ver-van-mijn-bedshow. Mijn ouders hadden altijd een enorme weerstand tegen burgerlijkheid, tegen alles wat zich conformeerde. Ik kan me voorstellen dat dat er onbewust allemaal mee te maken heeft. Als ik een relatie heb, ga ik er sowieso van uit dat het wel weer voorbij zal gaan. Mijn ouders hebben er heel erg op gehamerd dat ik onafhankelijk moest blijven, dat niemand me compleet kan maken. Je kunt alleen jezelf gelukkig maken, je kunt alleen verliefd worden op jezelf.’

‘Ik zie het wel bij vriendinnen die traditioneel zijn opgevoed, dat ze willen settelen, een man en een baby willen. Ik zou het heel interessant vinden als het me overkwam, maar er is geen moment dat ik ernaar verlang.’

Niemand kan je compleet maken, zegt u. Dat klinkt zo eenzaam.

‘Ja, maar ik geloof dat wel echt. Ik geloof dat je heel gelukkig kunt zijn met zijn tweeën en dat je een optelsom bent van elkaar. Dat je elkaar inspireert doordat je samen bent. Maar de illusie dat iemand anders bij jou een soort gat kan vullen, dat geloof ik gewoon niet.’

‘Ik zie het wel bij vriendinnen die traditioneel zijn opgevoed, dat ze willen settelen, een man en een baby willen. Ik zou het heel interessant vinden als het me overkwam, maar er is geen moment dat ik ernaar verlang.’

Wat vindt u zo leuk aan acteren?

‘Ik ben een piekeraar. Mijn moeder zegt dat ik dat altijd ben geweest. Ik ben ook een controlefreak. Misschien hou ik daarom zo van acteren, want dan moet je loslaten. Dan moet je je instinct volgen, dan kun je niet rationeel zijn. Binnen de georganiseerde werkelijkheid van het acteren durf ik dat. Maar in de echte werkelijkheid vind ik het heel eng. Ik drink ook niet, ik moet niets hebben van drugs. Ik wil alles helder hebben.’

‘Ik ben te veel een boerin om echt van de glamour van Hollywood te kunnen genieten’

VISAGIE Inge Grognard
KLEDING Yohji Yamamoto Fem, LIMU feu, Y's
Met dank aan Yohji Yamamoto Antwerpen

Acteren is een extreem beroep. De meeste mensen zouden er niet aan moeten denken om voor het werk collega's te kussen of samen naakt op de werkvloer te staan.

'Ja, of dat je elkaar moet slaan. Emoties kun je nog faken, maar als je een klap krijgt, dan registeren je hersens dat toch als pijn. Of neem een tongzoen. Dan denken je hersenen toch: aha, ik word gekust!'

Vindt u die intimiteit moeilijk?

'Ik vind het soms moeilijk als je met iemand filmt die je nog niet zo goed kent. Dan vind ik seksscènes wel gênant. Of als iemand een soort kennis van je is die je altijd op feestjes ziet en die je ook wel aardig vindt. En dan moet je plots samen een naaktscène doen. Dat is gewoon helemaal niet leuk. Want jij wilt toch ook niet dat iedereen op jouw werk weet waar je cellulitis zit en welk soort borsten je hebt?'

'Ik vind ook de intimiteit van emoties heel moeilijk. Een voorstelling als *Rouw siert Electra*, die ik met Toneelgroep Amsterdam heb gespeeld, is extreem emotioneel. Dan heb ik echt het gevoel alsof ik een duivel word, alsof er een heel rare gek in mij naar boven komt. Dat vind ik soms zorgwekkend, want het kan toch niet goed zijn voor een mens om dat elke avond te doen.'

Maar toch blijft u verknocht aan acteren?

'Ja, want als het goed gaat, is het iets ontzettend magisch. Ik vergelijk het met een kerkdienst. Je voelt dat je samen met het publiek een catharsis beleeft. Je voelt de ontroering. Dat vind ik ontzettend louterend en troostrijk.'

Een recensent schreef eens over u: 'Het lichaam van Halina ademt seks, levenslust en vrijheid.' Wat vindt u van zo'n uitspraak?

'Als je bekend wordt, gaan mensen dingen van je vinden. Dat merk je als ze stukken over je schrijven, maar ook als je nieuwe vrienden maakt. "Ik vind je zo anders dan ik had gedacht", zeggen ze na vijf afspraken. "Hoe dacht je dan dat ik was?", vraag ik dan. En dan zeggen ze: "Wild, seksueel, dat je heel veel zou uitgaan, dat je heel veel zou vrijen met heel veel mannen, dat je heel veel zou schreeuwen, dat je niet zo heel slim zou zijn." Ik schijn dus iets heel wilds en seksueels uit te stralen, terwijl ik dat zelf totaal niet voel. Ik heb altijd gedacht dat ik eruitzag als een soort giraf, heel wit en spastisch. Je ziet jezelf toch überhaupt niet als een seksueel iets? Alleen weet ik inmiddels dat mensen me zo zien.'

De film- en theaterwereld is een mannenwereld. Hebt u het daar moeilijk mee?

'In het begin heel erg. Alle regisseurs zijn mannen, net als de mensen van de casting en de producenten. Als ik een kort rokje draag, krijg ik eerder een rol dan wanneer ik een lange rok draag. Dat heb ik op een gegeven moment getest. Maar je wordt ouder en dan denk je: zo is het nou eenmaal.'

'Wij vrouwen kunnen misschien wel denken dat we emanciperen, maar we emanciperen binnen een mannenmaatschappij. Als het onze maatschappij zou zijn, zou alles er anders uitzien. Misschien was de tv dan wel een cirkel, of waren huizen misschien wel bolvormig. Ik vind dat er nog steeds een heel laag glazen plafond hangt. Vrouwen verdienen nog altijd veel minder dan mannen. Ze kunnen alleen imiteren binnen die mannenwereld.'

'Ik wil ook carrière maken, ik wil ook geld verdienen. Ik wil ook dat iedereen mij serieus neemt, net zoals een man. In mijn relaties heb ik ook vaak gemerkt dat mannen het lastig vonden dat ik de hele tijd aan het werk was, en vaak veel meer verdiende dan zij. De man-vrouwverhouding is fundamenteel toch nog net als in de oertijd. Dat ik in een grot zit met die baby en dat mijn man gaat jagen. Daarvan geraken zowel mannen als vrouwen in de war, want ik droom soms ook stiekem van een sterke man met heel veel spierballen.'

U hebt meegespeeld in een film met Tom Cruise. Opent dat deuren?

'Dat kan ik niet inschatten. In deze tijden van crisis heb ik niet het gevoel dat het nu het moment is om mijn koffers te pakken en in Hollywood te gaan proberen een ster te worden.'

Zou dat überhaupt uw ambitie zijn?

'Nou, ik weet het niet. Natuurlijk spring je een gat in de lucht als je gebeld wordt door Tom Cruise. Ik zal dus zeker geen nee zeggen, maar ik zal het niet actief opzoeken. Theater blijft mijn grote liefde. Bovendien geloof ik niet dat je zoiets kunt afdwingen. Er zijn veel te veel acteurs en er is veel te weinig werk, dus iedereen zit te happen naar die ene worm. Ik zie voortdurend mensen om me heen die heel erg proberen om die deuren open te breken, maar ik heb nog nooit gezien dat het lukte. Nog nooit.'

Dus u bent gezegend?

'Ja, in mijn werk heel erg, maar dat betekent helaas niet dat je gelukkig bent. Die gekte in jezelf en die leegte moet je gewoon met jezelf opvullen, en dat blijft een levenslang gevecht. Dat klinkt heel *self-centered*, maar zo bedoel ik het niet. Je kunt gewoon geen echte liefde ervaren als je geen heel grote liefde voor jezelf voelt.'

Uw vader is overleden toen u tien was. Hebt u zijn dood een plek kunnen geven?

'Als je zo jong bent, kun je het heel goed een plek geven. Ik was vreselijk verdrietig, maar ik heb me nooit afgevraagd waarom ik dat moest meemaken, zoals ik nu wel doe als me iets naars overkomt. Pas veel later, toen ik relaties begon te krijgen, besepte ik dat ik nog iets moest verwerken.'

'Ik werd heel erg verliefd op vaders, of op onbereikbare mannen. Als ik dan twee jaar met zo'n man was en hij wilde gaan samenwonen, dan rende ik hard weg. Ze moesten onbereikbaar blijven. Ik zocht mijn vader in elke man, ook in zakelijke gesprekken. Ik zat dan de hele tijd naar zo'n man te kijken, en eigenlijk wilde ik alleen horen hoe trots hij op me was. Terwijl ik gewoon over mijn loon moest onderhandelen.'

'Toen ben ik in therapie gegaan en ik heb heel erg het gevoel dat ik het nu een plek geef. Ik ben op een gekke manier ook dankbaar voor wat ik heb meegemaakt, omdat ik daardoor heel snel volwassen ben geworden. Ik zie het niet als een enorme gapende wonde, maar als een bron van inspiratie.'

Hebt u moeite met ouder worden?

'Helemaal niet, ik vind het héérlijk. Die hele drang om je te bewijzen ebt weg.'

'De rimpels vind ik wel vervelend.'

In mijn beroep is dat wel een *issue*, zeker in Amerika. Ik had het er laatst over met mijn zus, ze heeft twee dochtertjes. Stel je voor dat je dochter van zeven opeens ziet dat je neus kleiner is geworden. Als je dan zegt dat je hem hebt laten opereren omdat je hem zo leuker vindt, dan vind ik dat een heel heftige boodschap. Dat je niet goed genoeg bent zoals je bent, maar dat je je conformeert aan wat een tijdschrift en een industrie je voorschrijven.'

'In Hollywood is de druk groot. Als je je niet murw laat spuiten, bewerken ze de beelden digitaal, frame per frame. Plastische chirurgie bespaart hen dus veel werk en geld. Ik heb in Nederland al heel vaak gevraagd om foto's van mij niet te retoucheren, maar het gebeurt standaard. Het is eens gebeurd dat ik echt zeker wist dat ik sip keek op een foto en dat ik daarna lachend op de cover stond. Het is echt iets dat wordt afgedwongen.'

WIE IS ZE?

- Halina Reijn werd geboren in 1975 in een gezin met drie dochters. Op haar achttiende trok ze naar de toneelschool in Maastricht.
- Ze debuteerde op haar 23ste als Ophelia in *Hamlet* van toneelgezelschap De Trust (nu De Theatercompagnie). Vandaag acteert ze bij het prestigieuze Nederlandse gezelschap Toneelgroep Amsterdam. Ze speelde er al grote vrouwenrollen zoals Katharina in *Het temmen van de feeks* en Electra in *Rouw siert Electra*.
- Halina Reijn acteert ook regelmatig in (televisie)films zoals *Zus 30*, *Grimm*, *Zwartboek* en *Blind*.
- Eind januari kwam *Valkyrie* uit, waarin ze naast Tom Cruise en Carice van Houten acteert.
- Verder werkt Reijn aan twee filmscripts: *Prinsesje Nootgenoeg*, naar haar gelijknamige roman, en *Mara*.
- U kunt Reijn dit jaar aan het werk zien in haar solovoorstelling *La voix humaine*, in *Kreten en gefluister* (vanaf 20 maart in De Singel), in *Rocco en zijn broers* en in het Antonioni-project. www.toneelgroepamsterdam.nl